

Nagyböjt 4. vasárnapja

2Kor 5,17-21

„Ránk bízta a kiengesztelődés szolgálatát”

¹⁷Mindenki, aki Krisztusban van, új teremtmény. A régi megszűnt, valami új valósult meg. ¹⁸De ezt Isten viszi végbe, akit Krisztus kiengesztelt irántunk, és aki minket a kiengesztelődés szolgálatával megbízott. ¹⁹Isten ugyanis Krisztusban kiengesztelődött a világgal, nem tartja számon vétkeinket, sőt ránk bízta a kiengesztelődés igéjét ²⁰Tehát Krisztus követségében járunk, maga az Isten int benneteket általunk. Krisztus nevében kérünk: engesztelődjete ki az Istennel! ²¹Ő azt, aki bűnt nem ismert, „bűnné” tette értünk, hogy benne „Isten igazságossága” legyünk.

Kevesen tudják, hogy a folyamatos történelemszemlélet a Bibliából ered, és a zsidó vallásos történészekhez köthető. Az ókorban általában ciklikus történelemszemlélettel íródtak a királyok évkönyvei, a király hatalomra jutásával kezdődtek, és halálával vagy bukásával fejeződtek be. A babiloni fogság idején a teológusok és a történészek végiggondolták a választott nép történetét a bűnbeeséstől kezdve, és igyekeztek egy olyan fejlődési sorrendet felállítani, amely az Isten által vezetett nép számára eligazítást ad. Ennek megfelelően ők – és nyomukban Pál – három részre osztották az emberiség fejlődésének történetét. A törvény előtti fázisra, vagyis a Sínai törvényadásig terjedő korszakra, amelyet az erkölcsi tévelygés korszakának tartottak, és a törvény utáni korszakra, amikor a törvény már nevelőként és viszonyítási alapként irányította a népet. Pál ehhez a két fázishoz egy harmadikat is illeszt, a törvény utáni korszakot Krisztus eljövételének idejétől. Ennek jellemzője Pál szerint, hogy a törvény helyébe Krisztus lép, az írott Tóra helyébe a lelki Tóra, az evangélium. De mindkettőnek az a célja, hogy Istenhez visszavezesse az eltévelyedett emberiséget. Pálnál és az őskeresztény egyház életében igen erőteljesen élt a próféták által kifejlesztett morális okság elve. Ennek lényege, hogy a társadalmi méretű erkölcsi romlás történelmi katasztrófákhoz, politikai összeomláshoz vezetett. Az erkölcsileg fejlettebb társadalom élhetőbb, szolidárisabb társadalmi életet hoz létre. Megjegyezni kívánom, hogy a fejlődés gondolata ma is megmaradt a történelemtudományban, csak gazdasági és technikai fejlődésre cserélték az erkölcsi fejlődés eszméjét, s azt teljességgel elhanyagolták és relativizálták.

Pál szerint Jézus Krisztus evangéliuma teremtő princípium, amely új típusú embert hoz létre. Burkoltan Pál arra is utal, hogy az ő igehirdetése nem a történeti Jézusra koncentrál (16. v.), erre vonatkozik, hogy nem emberi szempontból tekinti Jézust. Leginkább Krisztusnak szereti nevezni, akit a korábban felvázolt emberi üdvösségtörténet legfontosabb személyének tart. Pál véleménye szerint a Krisztushoz csatlakozás átformálja az embert, a megkereszteltek új emberré lesznek, akiknek legfőbb céljuk a kiengesztelődés szolgálata, amit Krisztus kezdett meg, és ami bennük folytatódik (18. v.). A kiengesztelődés szolgálata nem csupán azt jelenti, hogy a megkeresztelt új emberi értékek, az erények felé fordul, hanem azt is, hogy maga új emberként él, és felajánlja szenvedését mások üdvösségért. Nemcsak saját bűneit akarja megszüntetni, hanem mások bűneinek megszűnésén is munkálkodik (19. v.). Pál azt is írja „*Testemben egészítem ki, ami Krisztus szenvedéséből hiányzik az egyház javára*” (Kol 1,24). Ezt a magatartás nevezzi „Krisztus követésének” (20. v.), és úgy véli, hogy az ilyen magatartásban maga Isten buzdít a keresztyéyen keresztül. Talán éppen a megoldhatatlan konfliktusokkal küzdő keresztyéneknek szánja Pál azt a figyelmeztetést, hogy Jézus Krisztust is bűnösnek tekintették az emberek kereszthalála miatt (21. v.), jóllehet nem ismert bünt, de szenvedését fel tudta ajánlani a bűnösökért.

Pál tehát igyekszik megkímélni a korintusiakat attól, hogy erényes és bűnös társadalom kettősségére osszák a világot. Saját Krisztusban való újjászületésüket ne arra használják, hogy magasabb rendűnek, értékesebbnek képzeljék magukat, hanem arra, hogy megtérésük után folytassák azt, amit Krisztus megkezdett, a bűnösök megváltását. Pál és a korintusi egyház úgy tűnik, nem saját magával, hanem inkább saját feladatával volt elfoglalva. Ezzel tehát világossá tette, hogy az egyházhoz való tartozás nem a kiválóság tudatának elmélyítéséből áll, hanem a kiengesztelődés művének folytatásából. Igaz, a világ és a politikusok az erkölcsi nagyságról inkább csak szónokolnak, fejlődési tényezőnek tartják, de ettől még igaz, hogy egy élhetőbb társadalom csak áldozatos emberekből tud fölépülni. Mint ahogy az is igaz, hogy a földies szemlélet eluralkodása az önzés az emberi nyomort és kiszolgáltatottságot szaporítja minden társadalomban. Addig nevezhetjük magunkat keresztyének, amíg felvállaljuk a bűnösök megváltásának szolgálatát, addig van funkciója az egyháznak a társadalomban, amíg ébren tartja a tisztább emberképet.